

Κείμενα: Θεοδώρα Σιάηλου

Επιμέλεια κειμένου: Balazs D' Szabo

Εικόνες: Μαριλίνα Σκαρπέτα, Εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης

Ηλεκτρονική επιμέλεια: Νικολέτα Ελεονώρα Παγδατή

Εκτύπωση: Η Loizides Ltd

Copyright © Soteris Shaelos Plants & Flowers Ltd

Το παρόν έργο είναι πνευματική ιδιοκτησία και προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Κυπριακού νόμου (Ν. 59/1976 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα) καθώς και τις διεθνείς συμβάσεις περι πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του συγγραφέα κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και η εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή ή αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Αγαπητές/οί εκπαιδευτικοί,

το Kids Community – Φύση & Παράδοση της Κύπρου είναι μια εκπαιδευτική πρωτοβουλία που δημιουργήθηκε με στόχο να φέρει τα παιδιά πιο κοντά στη φύση, την πολιτιστική κληρονομιά και τις αξίες της Κύπρου, μέσα από βιωματικό, παιδοκεντρικό και επιστημονικά επιμελημένο υλικό.

Κάθε μήνα, όλα τα Δημοτικά Σχολεία της Κύπρου λαμβάνουν δωρεάν εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί ευέλικτα στην τάξη και λειτουργεί συμπληρωματικά στο Αναλυτικό Πρόγραμμα, χωρίς να το αντικαθιστά.

Σκοπός της δράσης

Βασικός σκοπός του Kids Community είναι:

να καλλιεργήσει στα παιδιά σχέση σεβασμού, φροντίδας και σύνδεσης με τη φύση και την παράδοση της Κύπρου, ώστε να αναπτύσσουν περιβαλλοντική συνείδηση, πολιτισμική ταυτότητα και ενεργό στάση ως πολίτες.

Η δράση δίνει έμφαση όχι μόνο στη γνώση, αλλά και στη διαμόρφωση στάσεων, αξιών και υπεύθυνης συμπεριφοράς, μέσα από μικρές, εφικτές και ουσιαστικές δράσεις.

Παιδαγωγικοί & μαθησιακοί στόχοι

(σε συνάφεια με το Αναλυτικό Πρόγραμμα)

Μέσα από το μηνιαίο υλικό επιδιώκεται:

Γνώση

- γνωριμία με το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου (φυτά, ζώα, οικοσυστήματα),
- κατανόηση βασικών εννοιών όπως η βιοποικιλότητα, η βιώσιμη ανάπτυξη και η σχέση ανθρώπου–φύσης.

Δεξιότητες

- παρατήρηση και διερεύνηση,
- ανάπτυξη επιστημονικού γραμματισμού σε απλή μορφή,
- κριτική και δημιουργική σκέψη,
- έκφραση (προφορική, γραπτή, εικαστική).

Στάσεις & αξίες

- σεβασμός και φροντίδα προς τη φύση,
- ενσυναίσθηση και υπευθυνότητα,
- συνεργασία και συλλογική δράση,
- ενίσχυση της κυπριακής πολιτισμικής ταυτότητας.

Οι στόχοι αυτοί ευθυγραμμίζονται με τη φιλοσοφία του Αναλυτικού Προγράμματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις αρχές της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Λίγα λόγια για το παραμύθι του Κιού

Στο πλαίσιο της δράσης, το Σχολείο του Μήνα θα λαμβάνει ως δώρο δύο παραμύθια του Κιού.

Το παραμύθι «Ο Κιού και ο Μαγικός Κήπος» περιγράφει με φανταστικό και συμβολικό τρόπο τη δημιουργία των θεματικών χώρων του φυτωρίου Q Gardens Cyprus, μέσα από το ταξίδι του ήρωα σε διαφορετικούς «πλανήτες»-χώρους. Κάθε πλανήτης αντιπροσωπεύει μια διαφορετική όψη της φύσης και της σχέσης του ανθρώπου μαζί της, μετατρέποντας την επίσκεψη σε ένα ταξίδι φαντασίας, γνώσης και αξιών.

Το Σχολείο του Μήνα

Κάθε μήνα θα επιλέγεται ένα σχολείο που ξεχώρισε για τη συμμετοχή και την αξιοποίηση του υλικού.

Το σχολείο αυτό θα λαμβάνει:

- φυτά αξίας 100€ για τον σχολικό του χώρο
- δύο παραμύθια του Κιού

Το Kids Community φιλοδοξεί να αποτελέσει έναν σύμμαχο του/της εκπαιδευτικού και μια γέφυρα ανάμεσα στο σχολείο, τη φύση και την παράδοση της Κύπρου.

Σημείωση – Όροι Χρήσης Εκπαιδευτικού Υλικού & Αποποίηση Ποινικής και Αστικής Ευθύνης

(Μηνιαίο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα & Δράσεις Εντός Σχολείου)

Το παρόν υλικό αποτελεί μέρος μηνιαίας εκπαιδευτικής αποστολής στο πλαίσιο του προγράμματος Kids Community – Q Gardens Cyprus, με σκοπό την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και τη γνωριμία των μαθητών με τη Φύση της Κύπρου. Παρέχεται δωρεάν και έχει παιδαγωγικό, ενημερωτικό και υποστηρικτικό χαρακτήρα.

Το υλικό αξιοποιείται συμπληρωματικά στο Αναλυτικό Πρόγραμμα και δεν αντικαθιστά σχολικά εγχειρίδια, θεσμοθετημένες οδηγίες ή επίσημες εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Η αποστολή του υλικού και η υλοποίηση δράσεων στο σχολείο δεν συνιστούν σύμβαση παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών ούτε δημιουργούν οποιαδήποτε νομική ή οικονομική υποχρέωση μεταξύ του φορέα αποστολής και της σχολικής μονάδας, εκτός εάν υπάρχει ξεχωριστή γραπτή συμφωνία.

Η χρήση και εφαρμογή του υλικού πραγματοποιείται αποκλειστικά με την παιδαγωγική κρίση και υπό την ευθύνη του/της εκπαιδευτικού και της σχολικής μονάδας, σύμφωνα με τις ανάγκες της τάξης και τις ισχύουσες σχολικές διαδικασίες.

Ο/Η δημιουργός και ο φορέας διάθεσης του υλικού δεν φέρουν οποιαδήποτε αστική ή ποινική ευθύνη για τον τρόπο εφαρμογής του, για τυχόν ατυχήματα, τραυματισμούς ή ζημιές που ενδέχεται να προκύψουν κατά την υλοποίηση δραστηριοτήτων, καθώς και για οποιαδήποτε παράλειψη τήρησης των κανόνων ασφάλειας, επίβλεψης και προστασίας που ισχύουν στη σχολική μονάδα.

Οποιαδήποτε δραστηριότητα περιλαμβάνει κίνηση μαθητών, χρήση φυσικών υλικών (χώμα, φυτά, κομποστοποίηση), ή επαφή με αρωματικά φυτά και υλικά περιβάλλοντος, υλοποιείται μόνο με κατάλληλη επίβλεψη και τήρηση των κανόνων υγείας και ασφάλειας του σχολείου. Το σχολείο οφείλει να λαμβάνει υπόψη πιθανές αλλεργίες ή ευαισθησίες μαθητών, καθώς και να εφαρμόζει τις σχετικές διαδικασίες προστασίας ανηλίκων.

Το περιεχόμενο παρέχεται ως εκπαιδευτικό υλικό γενικής χρήσης («ως έχει»). Παρότι έχει καταβληθεί προσπάθεια για επιστημονική ακρίβεια και επικαιροποίηση, ενδέχεται να υπάρξουν διαφοροποιήσεις ή ανάγκη μελλοντικής αναθεώρησης. Η τελική αξιολόγηση της καταλληλότητας του υλικού και της εφαρμογής του γίνεται από τον/την εκπαιδευτικό.

Το παρόν υλικό δεν προϋποθέτει συλλογή ή επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μαθητών. Οποιαδήποτε φωτογράφιση ή βιντεοσκόπηση δραστηριοτήτων (εντός ή εκτός σχολείου), καθώς και οποιαδήποτε δημοσιοποίηση υλικού (π.χ. εικόνες, βίντεο, ηχογραφήσεις ή παρουσιάσεις μαθητών), πραγματοποιείται αποκλειστικά σύμφωνα με την πολιτική της σχολικής μονάδας και μόνο εφόσον υπάρχει σχετική γονική/κηδεμονική συγκατάθεση, όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων (GDPR).

Σε περίπτωση δημιουργικών δράσεων ή διαγωνισμών (π.χ. δημιουργία τραγουδιού από μαθητές με θέμα τη Φύση της Κύπρου), η συμμετοχή πραγματοποιείται με ευθύνη της σχολικής μονάδας και υπό την επίβλεψη του/της εκπαιδευτικού. Τυχόν βραβεύσεις ή δώρα έχουν αποκλειστικά συμβολικό/εκπαιδευτικό χαρακτήρα και δεν δημιουργούν οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη νομική αξίωση.

Η χρήση του παρόντος υλικού συνεπάγεται την πλήρη και ανεπιφύλακτη αποδοχή των πιο πάνω όρων.

Επιπρόσθετοι διεκρινηστικοί όροι:

1. Ο/η δημιουργός και ο φορέας διάθεσης του υλικού δεν φέρουν καμία ευθύνη για παραβίαση των υποχρεώσεων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από πλευράς του σχολείου ή τρίτων. Η συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων (GDPR) αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του σχολείου.
2. Με τη χρήση του παρόντος υλικού, το σχολείο και οι εκπαιδευτικοί δηλώνουν ότι έχουν διαβάσει, κατανοήσει και αποδεχθεί πλήρως τους όρους της παρούσας αποποίησης και παιδαγωγικής διευκρίνισης.
3. Το σχολείο οφείλει να διασφαλίζει ότι όλες οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες υγείας και ασφάλειας, και ο/η δημιουργός ή ο φορέας διάθεσης του υλικού δεν φέρουν καμία ευθύνη για τυχόν ατυχήματα, τραυματισμούς ή ζημιές που τυχόν προκύψουν κατά τη χρήση του υλικού.
4. Το περιεχόμενο παρέχεται ως εκπαιδευτικό υλικό γενικής χρήσης «ως έχει», χωρίς οποιαδήποτε εγγύηση. Η αξιολόγηση της καταλληλότητας, της αποτελεσματικότητας και των παιδαγωγικών αποτελεσμάτων του υλικού αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του/της εκπαιδευτικού που το χρησιμοποιεί.

**Ένας σπόρος αρκεί - Γίνε κι εσύ Φύλακας της Φύσης
Γνωρίζω τη γη μου - Η φύση και η παράδοση της Κύπρου**

Μάιος

Μάιος

Μικρέ μου φύλακα, ο Απρίλης μάς γέμισε χρώματα, αρώματα και τραγούδια ζωής. Μας έδειξε πως η φύση της Κύπρου ξυπνά ολόκληρη την άνοιξη και ανοίγει την καρδιά της στον ήλιο.

Και τώρα έρχεται ο Μάιος. Ο μήνας που η άνοιξη ωριμάζει και η φύση μάς αποκαλύπτει τα μικρά, κρυμμένα θαύματά της. Τα λουλούδια στέκουν πιο γερά στο φως. Τα χωράφια, τα βουνά και οι αυλές μοιάζουν γεμάτα ζωή. Και γύρω μας αρχίζουν να φανερώνονται μικρά πλάσματα που μας θυμίζουν πως η φύση δεν ανθίζει μόνο... αλλά αλλάζει, μεγαλώνει και μεταμορφώνεται.

Ο Μάιος είναι ο μήνας της αλλαγής και της συνέχειας. Είναι ο μήνας που μας μαθαίνει πως κάθε μικρό θαύμα της φύσης έχει τον δικό του κύκλο: τίποτα δεν μένει για πάντα το ίδιο, κι όμως κάθε στάδιο της ζωής έχει τη δική του ομορφιά και αξία.

Ο Απρίλης μάς έμαθε να θαυμάζουμε τα άνθη, τα αρώματα και τη χαρά της άνοιξης. Ο Μάιος έρχεται να μας μάθει να παρατηρούμε πιο βαθιά. Να βλέπουμε πως μέσα στη φύση όλα αλλάζουν με υπομονή, σοφία και σκοπό. Πως ακόμη και το πιο μικρό πλάσμα μπορεί να κρύβει μέσα του ένα μεγάλο θαύμα.

Είσαι έτοιμος/η να συνεχίσουμε το ταξίδι; Να περπατήσουμε μαζί στον Μάιο και να ανακαλύψουμε πώς η φύση της Κύπρου μάς μιλά για τη μεταμόρφωση, τη ζωή και τα θαύματα που γεννιούνται σιωπηλά γύρω μας;

Γνωρίζω τα Αρωματικά Φυτά

Τον Ιανουάριο γνωρίσαμε τα αρωματικά φυτά και μάθαμε ότι κρύβουν άρωμα, γεύση και δύναμη. Τον Φεβρουάριο τα παρατηρήσαμε πιο προσεκτικά και μάθαμε πως μεγαλώνουν με υπομονή και φροντίδα. Τον Μάρτιο ήρθε το πρώτο άρωμα της άνοιξης και η γη άρχισε να ξυπνά. Τον Απρίλιο η φύση γέμισε χρώματα, άνθη και ζωντάνια.

Και τώρα... ήρθε η ώρα να γνωρίσουμε ένα ξεχωριστό αρωματικό φυτό της Κύπρου. Τον Ποταμοείτανο.

Ο Ποταμοείτανος είναι μια άγρια, αρωματική μέντα του τόπου μας. Είναι φυτό που αγαπά τα υγρά μέρη και φυτρώνει κοντά σε νερά, ρυάκια και πηγές. Εκεί όπου το χώμα μένει δροσερό και η φύση κρατά περισσότερη υγρασία, ο Ποταμοείτανος βρίσκει το δικό του σπίτι.

Τα φύλλα του είναι μακρόστενα και πολύ μυρωδάτα. Αν τα αγγίξεις και τα μυρίσεις προσεκτικά, θα νιώσεις ένα καθαρό, δροσερό άρωμα που θυμίζει φρεσκάδα και φύση.

Ο Ποταμοείτανος δεν είναι ένα συνηθισμένο φυτό. Είναι ενδημικό φυτό της Κύπρου, δηλαδή φυτρώνει μόνο στο νησί μας. Αυτό τον κάνει πολύ ξεχωριστό και πολύτιμο.

Από παλιά οι άνθρωποι γνώριζαν το άρωμά του και το χρησιμοποιούσαν στην καθημερινή ζωή, κυρίως σε αφεψήματα και μικρές χρήσεις του σπιτιού. Όμως σήμερα, περισσότερο από ποτέ, χρειάζεται σεβασμό και προστασία, γιατί κάθε ενδημικό φυτό είναι ένας μικρός θησαυρός του τόπου μας.

Ο Κιού σου ψιθυρίζει: «Η φύση της Κύπρου κρύβει θαύματα που δεν υπάρχουν πουθενά αλλού στον κόσμο. Όταν τα γνωρίζουμε, μαθαίνουμε να τα αγαπούμε. Και όταν τα αγαπούμε, μαθαίνουμε να τα προστατεύουμε.»

Λίγη γνώση

Ποταμοείτανος

Επιστημονική ονομασία: *Mentha longifolia subsp. cyprica*

Οικογένεια: Χειλανθή (Lamiaceae)

Ο Ποταμοείτανος:

- είναι αρωματικό, πολυετές φυτό
- είναι ενδημικό της Κύπρου
- έχει μακρόστενα, αρωματικά φύλλα
- βγάζει μικρά άνθη στην κορυφή των βλαστών
- ανθίζει από το καλοκαίρι ως το φθινόπωρο
- αγαπά υγρές περιοχές, όχθες ρυακιών και μέρη κοντά σε πηγές
- φυτρώνει σε σημεία όπου υπάρχει δροσιά και νερό

Πού το βρίσκουμε; Ο Ποταμοείτανος φυτρώνει σε υγρά μέρη της Κύπρου, κοντά σε ρυάκια, πηγές και όχθες.

Χρήσεις:

- στην παράδοση χρησιμοποιούνταν για αφέψημα
- ξεχωρίζει για το όμορφο και δροσερό άρωμά του

Γιατί είναι σημαντικός;

- είναι ενδημικό φυτό της Κύπρου
- μας βοηθά να γνωρίσουμε καλύτερα τα άγρια αρωματικά φυτά του τόπου μας

Ξέρεις ότι; Ο Ποταμοείτανος είναι τόσο ξεχωριστός, γιατί υπάρχει μόνο στην Κύπρο.

Ο Ποταμοείτανος μάς θυμίζει πως η φύση της Κύπρου κρύβει αρώματα που δεν υπάρχουν πουθενά αλλού.

Ο ποταμός Καρκώτης

Τους προηγούμενους μήνες γνωρίσαμε μεγάλα δάση και οροσειρές της Κύπρου. Είδαμε βουνά, κάστρα, δέντρα, αρωματικά φυτά και ζώα που ζουν σε ξεχωριστούς τόπους του νησιού μας. Αυτόν τον μήνα, όμως, θα ακολουθήσουμε κάτι που δεν μένει ποτέ ακίνητο: το νερό.

Εκεί όπου το νερό κυλά, η φύση αλλάζει. Το χώμα γίνεται πιο δροσερό, τα φυτά πυκνώνουν, τα πουλιά βρίσκουν καταφύγιο και οι άνθρωποι χτίζουν τη ζωή τους πιο κοντά στη γη. Γι' αυτό σήμερα ταξιδεύουμε κοντά σε έναν ξεχωριστό ποταμό της Κύπρου: τον Καρκώτη.

Ο Καρκώτης είναι ένα ποτάμι που ξεκινά από τα ψηλά μέρη του Τροόδους και κατεβαίνει το νησί ώσπου να φτάσει στον κόλπο της Μόρφου. Στο ταξίδι του περνά από διαφορετικά τοπία και ενώνει το βουνό με την κοιλάδα και την πεδιάδα. Το μήκος του είναι περίπου 29 χιλιόμετρα.

Στην αρχή της πορείας του γεννιέται από νερά που κατεβαίνουν από την ορεινή περιοχή του Τροόδους. Από εκεί το ποτάμι συνεχίζει τον δρόμο του μέσα από τη Σολιά, μια περιοχή που είναι δεμένη στενά με την κοιλάδα του, και πιο χαμηλά προχωρά προς τη δυτική πεδιάδα της Μόρφου.

Γύρω από τον Καρκώτη η φύση γίνεται πιο δροσερή και πιο ζωντανή. Η κοιλάδα του είναι γνωστή για τη βλάστησή της, ενώ σε χαμηλότερα μέρη αναπτύσσονται και καλλιέργειες με οπωροφόρα δέντρα. Έτσι, ο ποταμός δεν χαρίζει ζωή μόνο στα άγρια φυτά και στα ζώα, αλλά και στους ανθρώπους που ζουν κοντά του. Ο Καρκώτης είναι σημαντικός γιατί μας βοηθά να καταλάβουμε κάτι πολύ όμορφο: το νερό δεν είναι μόνο ένα φυσικό στοιχείο. Είναι δρόμος ζωής. Όπου περνά, φέρνει δροσιά, κίνηση, πράσινο και συνέχεια. Γι' αυτό και από παλιά ο ποταμός αυτός ήταν γνωστός και σημαντικός για τον τόπο. Ακόμη και ιστορικές αναφορές τον καταγράφουν ανάμεσα στους κύριους ποταμούς της Κύπρου.

Ο Κιού σου ψιθυρίζει: «Το νερό βρίσκει πάντα τον δρόμο του. Και μαζί του βρίσκει τον δρόμο της και η ζωή.»

Στον Καρκώτη συναντούμε:

Πορεία

- ξεκινά από την περιοχή του Τροόδους
- διασχίζει τη Σολιά
- συνεχίζει προς τη δυτική πεδιάδα της Μόρφου
- καταλήγει στον κόλπο της Μόρφου

Τι προσφέρει στη φύση

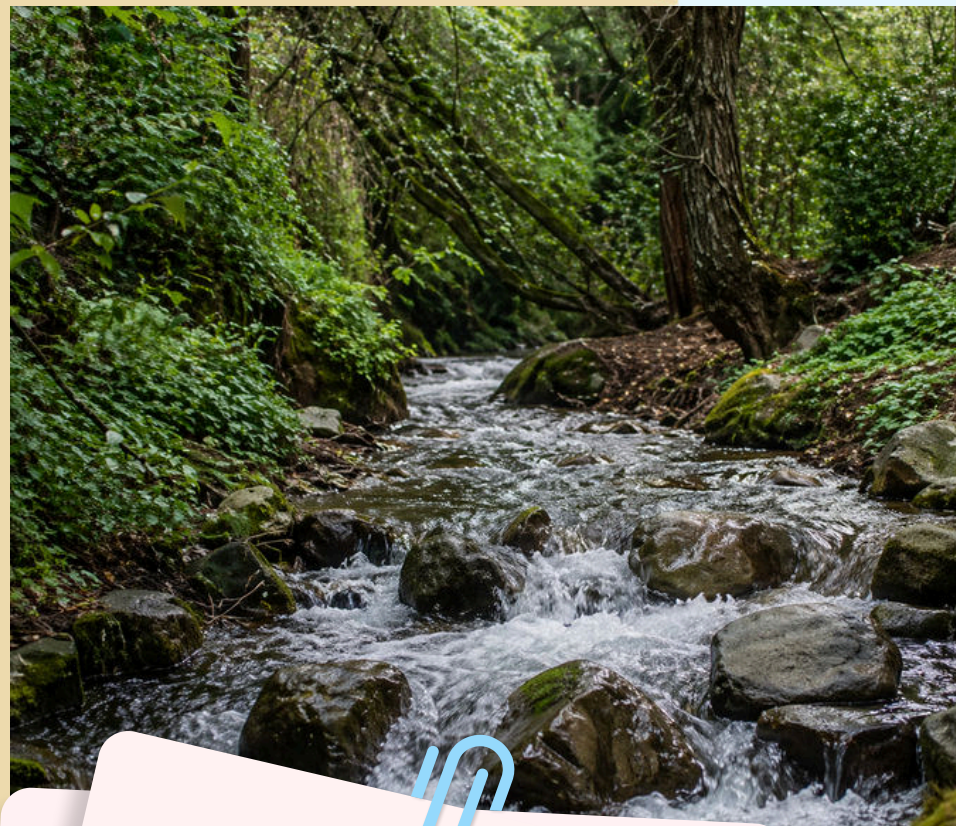
- νερό σε φυτά και ζώα
- δροσιά σε υγρά και παρόχθια μέρη
- ζωή σε μια εύφορη κοιλάδα με πλούσια βλάστηση

Τι συναντούμε γύρω του

- φυσική βλάστηση
- χωριά της κοιλάδας
- οπωροφόρα δέντρα και καλλιέργειες σε χαμηλότερα μέρη

Γιατί είναι σημαντικός;

- ενώνει βουνό, κοιλάδα και πεδιάδα
- στηρίζει τη ζωή ανθρώπων και φύσης
- αποτελεί έναν από τους γνωστούς ποταμούς της Κύπρου

Ξέρεις ότι;

Ο ιστορικός του 16ου αιώνα Φλώριος Βουστρώνιος αναφέρει τον Καρκώτη ανάμεσα στους κύριους ποταμούς της Κύπρου, με τη μορφή του ονόματος Caris.

Μήνυμα

Ο Καρκώτης μάς θυμίζει πως όπου τρέχει νερό, η φύση βρίσκει τρόπο να κρατά τη ζωή ζωντανή.

Επιστημονικό Κουτί – Φλομής η κυπρία

Επιστημονική ονομασία: *Phlomis cyprica* ssp. *cyprica*

Κατηγορία: Ενδημικό φυτό της Κύπρου

Οικογένεια: Χειλανθή (Lamiaceae)

Η φλομής η κυπρία είναι ένας ξεχωριστός θάμνος της κυπριακής φύσης. Ξεχωρίζει για τα όμορφα κίτρινα άνθη της και για την ανθεκτική της παρουσία στις βουνοπλαγιές του Πενταδακτύλου.

Χαρακτηριστικά

- Είναι πολύκλαδος θάμνος που μπορεί να φτάσει περίπου μέχρι 1,5 μέτρο.
- Οι βλαστοί του είναι όρθιοι και τετράγωνοι.
- Τα φύλλα του είναι μακρόστενα και έχουν χνουδωτή όψη.
- Τα άνθη του είναι κίτρινα, τριχωτά και εμφανίζονται σε ομάδες πάνω στο φυτό.
- Ανθίζει από τον Μάιο έως τον Ιούλιο.

Πού φυτρώνει;

Η φλομής η κυπρία αγαπά τις ασβεστολιθικές βουνοπλαγιές και συνδέεται με την οροσειρά του Πενταδακτύλου. Είναι φυτό του τόπου μας και κομμάτι της ιδιαίτερης χλωρίδας της Κύπρου.

Γιατί είναι σημαντική;

Η φλομής η κυπρία μάς δείχνει πόσο μοναδική είναι η φύση της Κύπρου. Αφού υπάρχει μόνο εδώ, έχει ιδιαίτερη αξία για τη βιοποικιλότητα του νησιού μας. Γι' αυτό θεωρείται αυστηρά προστατευόμενο φυτό και χρειάζεται σεβασμό και προστασία.

Ξέρεις ότι;

Παρόλο που είναι ένας θάμνος του βουνού, ξεχωρίζει εύκολα όταν ανθίζει, γιατί τα φωτεινά κίτρινα άνθη του δίνουν χρώμα στις πλαγιές του Πενταδακτύλου.

Επιστημονικό Κουτί – Κυπριακή πεταλούδα λεοπάρδαλη

Επιστημονική ονομασία: *Cigaritis acamas cypriaca*

Κατηγορία: Πανίδα – Έντομο

Οικογένεια: Lycaenidae

Η κυπριακή πεταλούδα λεοπάρδαλη είναι ένα σπάνιο ενδημικό υποείδος της Κύπρου. Αυτό σημαίνει ότι αποτελεί ένα πολύ ιδιαίτερο κομμάτι της φυσικής κληρονομιάς του νησιού μας. Στην Κύπρο έχουν καταγραφεί 54 είδη πεταλούδων, και μόνο ένα μικρό μέρος τους είναι ενδημικό.

Χαρακτηριστικά

- Είναι μικρή πεταλούδα με άνοιγμα φτερών περίπου 25–35 χιλιοστά.
- Στα πίσω φτερά έχει δύο χαρακτηριστικές ουρές.
- Το αρσενικό έχει στην επάνω πλευρά πορτοκαλί χρώμα με καφέ γραμμές.
- Η κάτω πλευρά των φτερών είναι πιο ανοιχτόχρωμη, με καφέ σχέδια και λεπτές ασημόχρωμες λεπτομέρειες.
- Το θηλυκό μοιάζει πολύ με το αρσενικό, αλλά συνήθως είναι λίγο μεγαλύτερο.

Πότε τη βλέπουμε;

Η κυπριακή πεταλούδα λεοπάρδαλη εμφανίζεται στην Κύπρο κυρίως από τον Μάιο μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου.

Πού ζει;

Τη συναντούμε κυρίως σε:

- πευκοδάση,
- θαμνώδεις περιοχές,
- γεωργική γη με αραιή φύτευση,
- περιοχές με φρύγανα, ξερόχορτα και βραχώδη σημεία.

Γιατί είναι ξεχωριστή;

Αυτό το υποείδος είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακό γιατί έχει έναν πολύ ασυνήθιστο τρόπο ζωής. Δεν εξαρτάται από ένα συγκεκριμένο φυτό-ξενιστή, όπως συμβαίνει με πολλές άλλες πεταλούδες. Αντίθετα, αφήνει τα αυγά της σε φωλιές μυρμηγκιών, και οι κάμπιές της τρέφονται με νύμφες μυρμηγκιών.

Ξέρεις ότι;

Η κυπριακή πεταλούδα λεοπάρδαλη θεωρείται τόσο ξεχωριστή για την Κύπρο, ώστε έχει παρουσιαστεί και σε συλλεκτικό κυπριακό νόμισμα

Η κυπριακή πεταλούδα
λεοπάρδαλη μας θυμίζει πως
ακόμη και ένα μικρό έντομο
μπορεί να κρύβει μέσα του μια
μεγάλη ιστορία της κυπριακής
φύσης.

Ο κύκλος ζωής της πεταλούδας

Μικρέ μου φύλακα, σήμερα θα σου δείξω ένα από τα πιο θαυμαστά μυστικά της φύσης. Θα σου μιλήσω για την πεταλούδα.

Ίσως όταν τη βλέπεις να πετά από λουλούδι σε λουλούδι, να νομίζεις πως ήταν πάντα έτσι: ανάλαφρη, πολύχρωμη και γεμάτη χάρη. Όμως η πεταλούδα δεν αρχίζει τη ζωή της με φτερά.

Η ζωή της ξεκινά από ένα πολύ μικρό αυγό. Η μητέρα πεταλούδα αφήνει τα αυγά της πάνω σε φύλλα φυτών. Δεν το κάνει τυχαία. Διαλέγει προσεκτικά το σωστό φυτό, γιατί μόλις γεννηθεί το μικρό της, θα χρειαστεί αμέσως τροφή. Το φυτό αυτό λέγεται φυτό-ξενιστής, γιατί πάνω σε αυτό γεννιέται η μικρή κάμπια και από αυτό αρχίζει να τρέφεται.

Μετά από λίγο, από το αυγό βγαίνει μια μικρή κάμπια. Η κάμπια δεν μοιάζει καθόλου με πεταλούδα. Δεν έχει φτερά, δεν πετά και περνά μεγάλο μέρος της ζωής της τρώγοντας. Τρώει φύλλα, μεγαλώνει γρήγορα και δυναμώνει. Καθώς το σώμα της μεγαλώνει, χρειάζεται να αλλάζει το εξωτερικό της περίβλημα, γιατί το παλιό δεν της χωρά πια. Έτσι, προχωρά σιγά-σιγά στο επόμενο στάδιο της ζωής της.

Όταν πια μεγαλώσει αρκετά, αρχίζει μια πραγματικά θαυμαστή αλλαγή. Η κάμπια σταματά να τρώει και σχηματίζει γύρω της ένα προστατευτικό περίβλημα. Αυτό λέγεται χρυσαλλίδα. Απ' έξω μπορεί να φαίνεται ήσυχη και ακίνητη, όμως μέσα της γίνονται μεγάλες αλλαγές. Εκεί το σώμα της μεταμορφώνεται. Σιγά-σιγά σχηματίζονται τα φτερά, τα πόδια, οι κεραίες και όλα όσα θα χρειαστεί η πεταλούδα για τη νέα της ζωή.

Και ύστερα έρχεται η στιγμή που όλοι περιμένουμε. Από τη χρυσαλλίδα βγαίνει η ενήλικη πεταλούδα. Στην αρχή τα φτερά της είναι μαλακά, υγρά και διπλωμένα. Χρειάζεται λίγο χρόνο για να ανοίξουν, να τεντώσουν και να στεγνώσουν. Και τότε, για πρώτη φορά, η πεταλούδα ετοιμάζεται να πετάξει. Να λοιπόν το μεγάλο μυστικό, μικρέ μου φίλε: η πεταλούδα δεν έγινε όμορφη ξαφνικά. Πέρασε στάδια, άλλαξε, περίμενε, δυνάμωσε και μεταμορφώθηκε.

Ο κύκλος ζωής της μας μαθαίνει κάτι πολύ σημαντικό: στη φύση κάθε στάδιο έχει αξία. Το αυγό είναι η αρχή. Η κάμπια είναι η ανάπτυξη. Η χρυσαλλίδα είναι η αλλαγή. Και η πεταλούδα είναι ένα νέο ξεκίνημα.

Ο Κιού σου ψιθυρίζει:

«Μερικές από τις πιο όμορφες αλλαγές της ζωής γίνονται σιωπηλά, ώσπου μια μέρα ανοίγουν φτερά.»

Λουλούδια που αγαπούν οι πεταλούδες

Οι πεταλούδες δεν διαλέγουν τυχαία πού θα σταθούν. Ψάχνουν μέρη φωτεινά, ζεστά και γεμάτα λουλούδια, όπου μπορούν να βρουν νέκταρ, να ξεκουραστούν και να συνεχίσουν το ταξίδι τους. Οι πεταλούδες χρειάζονται ηλιόλουστα σημεία, λίγο νερό σε ασφαλή μορφή και φυτά που τις βοηθούν να τραφούν ή να αφήσουν τα αυγά τους.

Τις ελκύουν συχνά τα λουλούδια με έντονα χρώματα, όπως το κίτρινο, το πορτοκαλί, το κόκκινο και το ροζ. Όταν πολλά λουλούδια του ίδιου είδους φυτεύονται μαζί, οι πεταλούδες τα βρίσκουν πιο εύκολα. Γι' αυτό ένας κήπος γεμάτος χρώμα και ποικιλία μπορεί να γίνει ένας μικρός φιλόξενος τόπος για τις πεταλούδες.

Μερικά φυτά που αγαπούν οι πεταλούδες είναι η λαντάνα, η βερβένα, ο κατιφές, η ζίνια, το χρυσάνθεμο, αλλά και αρωματικά φυτά όπως η μέντα, η λεβάντα και το δεντρολίβανο. Κάποια φυτά, όπως ο μαϊντανός, ο άνηθος και ο μάραθος, είναι σημαντικά γιατί εκεί οι πεταλούδες μπορούν να αφήνουν τα αυγά τους και να αρχίζει ένας νέος κύκλος ζωής.

Γι' αυτό τα λουλούδια δεν είναι μόνο όμορφα. Είναι τόποι ζωής.

Είναι μικρά τραπέζια τροφής για τις πεταλούδες και μικρές αρχές για τον κύκλο της ζωής στη φύση.

Ο Κιού σου ψιθυρίζει: Όταν φυτεύουμε λουλούδια με αγάπη, ανοίγουμε χώρο για να έρθουν κοντά μας οι μικρές φτερωτές ζωές της άνοιξης.

Επάγγελμα του Μαΐου – Ο Εντομολόγος

Ποιος είναι; Ο εντομολόγος είναι ο επιστήμονας που μελετά τα έντομα. Παρατηρεί πώς ζουν, πού βρίσκονται, πώς αλλάζουν στη διάρκεια της ζωής τους και ποιο ρόλο έχουν στη φύση και στη ζωή των ανθρώπων.

Τι κάνει; Μελετά έντομα όπως οι πεταλούδες, οι μέλισσες, τα σκαθάρια, τα μυρμήγκια και πολλά άλλα μικρά πλάσματα. Εξετάζει το σώμα τους, τον τρόπο που ζουν, το περιβάλλον τους και το πώς επηρεάζουν τα φυτά, τα δάση, τη γεωργία και την ανθρώπινη ζωή. Επίσης, βοηθά να βρούμε τρόπους προστασίας από βλαβερά έντομα, αλλά και να καταλάβουμε καλύτερα πόσο σημαντικά είναι τα ωφέλιμα έντομα για τη φύση.

Τι κάνει στην πράξη;

- παρατηρεί και καταγράφει έντομα
- μελετά τον κύκλο ζωής τους
- ερευνά πού ζουν και πώς προσαρμόζονται
- εξετάζει ποια έντομα βοηθούν τα φυτά και ποια τα βλάπτουν
- συνεργάζεται με άλλους επιστήμονες για την προστασία της φύσης, των καλλιεργειών και της υγείας

Πού μπορεί να δουλεύει; Ο εντομολόγος δουλεύει τόσο στο εργαστήριο όσο και έξω στη φύση, εκεί όπου ζουν τα έντομα. Μπορεί να κάνει έρευνα σε δάση, χωράφια, κήπους και άλλες φυσικές περιοχές. Κάποιες φορές η δουλειά του είναι απαιτητική, γιατί χρειάζεται επιτόπια έρευνα, μετακινήσεις και προσοχή στην ασφάλεια.

Τι χρειάζεται να αγαπά;

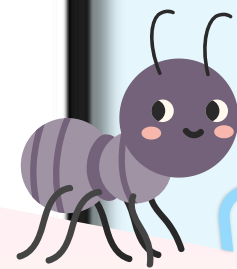
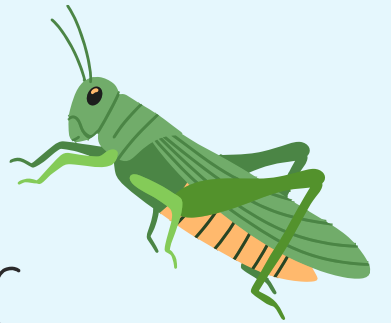
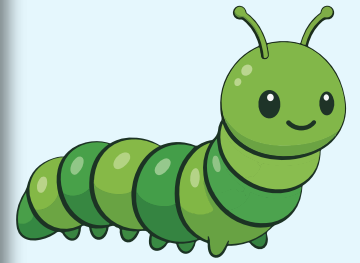
- τη φύση και τα μικρά πλάσματα
- την παρατήρηση και την έρευνα
- τη λεπτομέρεια και την προσεκτική δουλειά
- την υπομονή και την επιμονή

Τι χρειάζεται να γνωρίζει; Για να γίνει κάποιος εντομολόγος, χρειάζεται να αγαπά τη βιολογία και να έχει διάθεση να μαθαίνει συνεχώς για τον φυσικό κόσμο. Χρήσιμες είναι επίσης οι γνώσεις μαθηματικών και η μεθοδικότητα στην έρευνα.

Γιατί είναι σημαντικός; Ο εντομολόγος μάς βοηθά να καταλάβουμε πώς ακόμη και τα πιο μικρά πλάσματα έχουν μεγάλη σημασία. Χάρη στη δουλειά του μαθαίνουμε καλύτερα πώς να προστατεύουμε τη φύση, πώς να φροντίζουμε τις καλλιέργειες και πώς να ζούμε με περισσότερο σεβασμό προς το περιβάλλον.

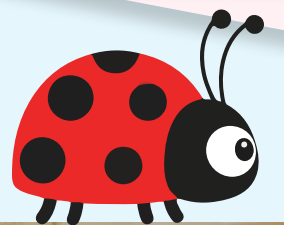
Κοινωνικά & φύση Η δουλειά του συνδέεται με:

- την προστασία της φύσης
- τη γεωργία και τα δάση
- τη μελέτη της βιοποικιλότητας
- την υγεία ανθρώπων, ζώων και φυτών

Μυστικό του μήνα

Ο εντομολόγος μας θυμίζει πως για να γνωρίσουμε πραγματικά τη φύση, πρέπει να μάθουμε να παρατηρούμε ακόμη και τα πιο μικρά της θαύματα. Με προσοχή, υπομονή και αγάπη για τη ζωή, ένα μικρό έντομο μπορεί να μας ανοίξει έναν ολόκληρο κόσμο γνώσης.

Κλιματική Αλλαγή & Προστασία του Περιβάλλοντος

Ο κύκλος ζωής της φύσης

Στη φύση όλα έχουν τον δικό τους κύκλο. Ένας σπόρος φυτρώνει, γίνεται φυτό, ανθίζει, δίνει καρπό και ξανασκορπίζει σπόρους. Ένα αυγό γίνεται κάμπια, η κάμπια χρυσαλλίδα και ύστερα πεταλούδα. Έτσι η ζωή συνεχίζεται ξανά και ξανά. Για να προχωρά αυτός ο κύκλος, η φύση χρειάζεται ισορροπία. Χρειάζεται νερό, ήλιο, καθαρό αέρα, λουλούδια, φυτά και ασφαλείς τόπους για να ζουν τα μικρά πλάσματα.

Όταν όμως το κλίμα αλλάζει, αυτή η ισορροπία δυσκολεύεται. Οι πολλές ζέστες, η ξηρασία και οι λιγότερες βροχές κάνουν τη γη πιο ξερή. Κάποια φυτά ανθίζουν λιγότερο, κάποια λουλούδια μαραίνονται πιο γρήγορα και μικρά πλάσματα της φύσης δυσκολεύονται να βρουν τροφή και καταφύγιο.

Αν λιγοστέψουν τα φυτά, δυσκολεύονται οι κάμπιες να τραφούν. Αν λιγοστέψουν τα λουλούδια, οι πεταλούδες και άλλα έντομα δεν βρίσκουν εύκολα αυτό που χρειάζονται. Κι όταν δυσκολεύονται τα μικρά πλάσματα, επηρεάζεται ολόκληρος ο κύκλος της ζωής.

Η φύση μάς δείχνει πως όλα είναι δεμένα μεταξύ τους. Το νερό βοηθά τα φυτά. Τα φυτά στηρίζουν τα έντομα. Τα έντομα βοηθούν τη φύση να συνεχίζει το μεγάλο της ταξίδι.

Γι' αυτό, όταν προστατεύουμε το περιβάλλον, δεν φροντίζουμε μόνο ένα φυτό ή ένα ζώο. Βοηθούμε ολόκληρο τον κύκλο της ζωής να συνεχιστεί.

Τι μπορούμε να κάνουμε;

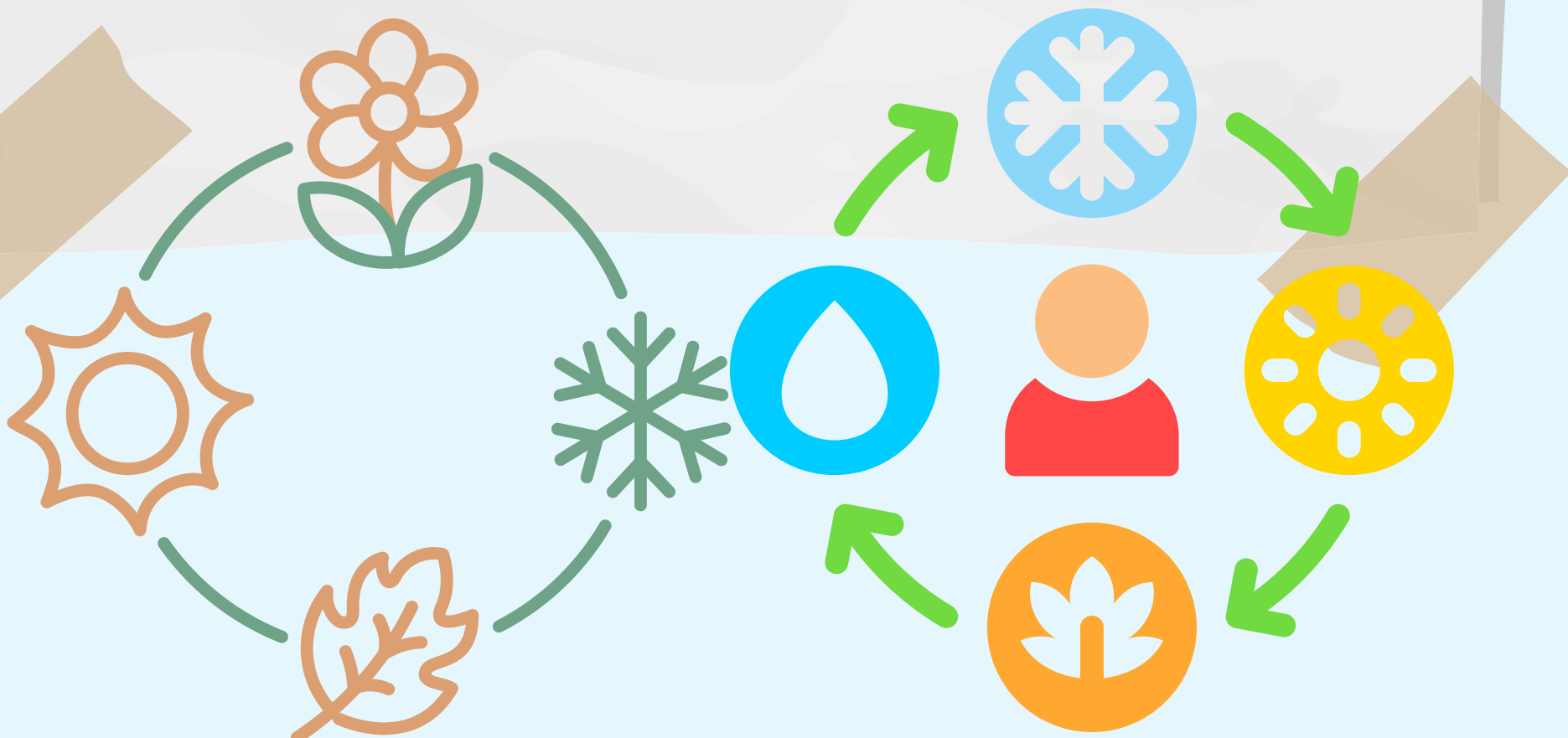
- Προστατεύουμε λουλούδια, φυτά και φυσικούς τόπους.
- Δεν κόβουμε άγρια λουλούδια και δεν καταστρέφουμε μικρές γωνιές ζωής.
- Δεν πετάμε σκουπίδια στη φύση.
- Χρησιμοποιούμε το νερό με προσοχή και χωρίς σπατάλη.
- Φυτεύουμε φυτά που βοηθούν έντομα και πεταλούδες.
- Παρατηρούμε τη φύση με αγάπη και σεβασμό.

Τι μαθαίνουμε;

- Στη φύση όλα συνδέονται μεταξύ τους.
- Ο κύκλος της ζωής χρειάζεται ισορροπία.
- Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει φυτά, έντομα και μικρά ζώα.
- Όταν φροντίζουμε τη φύση, βοηθούμε τη ζωή να συνεχίζεται.

Ο Κιού σου ψιθυρίζει:

Η φύση αλλάζει, μεγαλώνει και ξαναρχίζει. Αν τη φροντίζουμε με αγάπη, ο κύκλος της ζωής συνεχίζεται.

Αναζητώ τα σημάδια του Μαΐου

Ο Κιού σε καλεί να γίνεις μικρός εξερευνητής της άνοιξης.

Βγες στην αυλή, στον κήπο, στο χωριό, στο πάρκο ή σε μια εκδρομή και προσπάθησε να βρεις:

- 1 πεταλούδα ή άλλο έντομο
- 2 διαφορετικά λουλούδια
- 1 άρωμα φυτού
- 1 ήχο της φύσης
- 1 σημάδι ότι η ζωή αλλάζει και συνεχίζεται
-

Γράφω ή ζωγραφίζω τι βρήκα:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Σκέφτομαι: Ποιο σημάδι του Μαΐου μου άρεσε περισσότερο και γιατί;

Ο Κιού σου ψιθυρίζει:

Ο Μάιος είναι γεμάτος μικρά θαύματα. Όποιος παρατηρεί τη φύση με αγάπη, τα ανακαλύπτει ένα-ένα.

Ο Μάης μυρίζει Κύπρο

Ο Μάιος στην Κύπρο έχει τη δική του μυρωδιά. Μυρίζει λουλούδια, χλωρά φύλλα, δροσερό πρωινό αέρα, χρώμα μετά τη βραδινή υγρασία και ανοιξιιάτικη ύπαιθρο.

Μυρίζει αυλές, στεφάνια της Πρωτομαγιάς, βότανα, ανθισμένες γωνιές και γη που είναι γεμάτη ζωή.

Αν κλείσεις τα μάτια και πάρεις μια βαθιά ανάσα, ίσως καταλάβεις κάτι πολύ όμορφο: κάθε εποχή έχει τη δική της φωνή, αλλά και το δικό της άρωμα.

Τι μυρίζει για σένα ο Μάιος;

Ταξίδι στα μνημεία του τόπου μας

Σήμερα ταξιδεύουμε σε έναν τόπο όπου η φύση και οι άνθρωποι ζουν πολύ κοντά ο ένας στον άλλο. Ταξιδεύουμε στην κοιλάδα της Σολιάς, μια όμορφη περιοχή της Κύπρου, ανάμεσα στα βουνά του Τροόδους, όπου το νερό, τα χωριά, τα δέντρα και η παράδοση μοιάζουν να προχωρούν μαζί.

Η Σολιά είναι γνωστή για τα γραφικά χωριά της, τις πράσινες πλαγιές, τα ποτάμια νερά και τα λιθόστρωτα δρομάκια της. Εδώ βρίσκουμε χωριά όπως η Κακοπετριά, η Γαλάτα, η Ευρύχου, η Φλάσου και η Κοράκου, που κρατούν ακόμη την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και τη ζεστασιά της κυπριακής υπαίθρου.

Στην καρδιά της Σολιάς κυλά ο ποταμός Κλάριος, που είναι γνωστός και ως Καρκώτης. Το ποτάμι αυτό βοήθησε να σχηματιστεί η κοιλάδα και χάρισε ζωή στη γη γύρω του. Γι' αυτό η περιοχή έχει πλούσια βλάστηση, καλλιέργειες και χωριά δεμένα με το νερό και τη γη.

Η Σολιά δεν είναι μόνο όμορφη. Είναι και τόπος γεμάτος ιστορία και πολιτισμό. Στα χωριά της βρίσκονται σημαντικές βυζαντινές εκκλησίες, μερικές από τις οποίες ανήκουν στην κληρονομιά της UNESCO. Εκεί, μέσα σε μικρούς πέτρινους ναούς, σώζονται τοιχογραφίες και μνήμες πολλών αιώνων.

Περπατώντας στη Σολιά, νιώθεις πως όλα μιλούν σιγά: το νερό του ποταμού, τα πέτρινα σπίτια, οι παλιοί μύλοι, οι εκκλησίες, τα δέντρα και τα βουνά. Είναι ένας τόπος που μας θυμίζει πως η φύση και η παράδοση της Κύπρου δεν είναι ξεχωριστές. Είναι κομμάτια της ίδιας ζωντανής ιστορίας.

Γιατί είναι σημαντική;

Η κοιλάδα της Σολιάς είναι σημαντική γιατί:

- ενώνει τη φύση με την παράδοση της Κύπρου,
- φιλοξενεί όμορφα παραδοσιακά χωριά,
- έχει στενή σχέση με τον ποταμό Κλάριο / Καρκώτη,
- και κρατά σημαντικά βυζαντινά μνημεία και εκκλησίες της UNESCO.

Στη Σολιά συναντούμε:

- την Κακοπετριά με τον παραδοσιακό της πυρήνα,
- τη Γαλάτα,
- την Ευρύχου,
- τη Φλάσου,
- την Κοράκου και άλλα χωριά της κοιλάδας.

Τι κάνει τη Σολιά ξεχωριστή;

- τα χωριά της είναι χτισμένα κοντά στη φύση,
- η κοιλάδα έχει πλούσια βλάστηση,
- οι ήχοι του ποταμού και η μυρωδιά των πεύκων συνοδεύουν τον επισκέπτη,
- και η περιοχή συνδέει το τοπίο με την ιστορία και την πίστη.

Μικρό μήνυμα γνώσης

Ο ποταμός Κλάριος / Καρκώτης βοήθησε να σχηματιστεί η κοιλάδα της Σολιάς και να αναπτυχθούν γύρω της χωριά, καλλιέργειες και ζωή

Παγκόσμιες Ημέρες

Εργατική Πρωτομαγιά - 1 Μαΐου

Η Πρωτομαγιά δεν είναι μόνο γιορτή της άνοιξης και των λουλουδιών. Είναι και μια μέρα αφιερωμένη στους ανθρώπους που εργάζονται. Πριν από πολλά χρόνια, πολλοί εργαζόμενοι σε διάφορες χώρες του κόσμου δούλευαν πολύ σκληρά και πολλές ώρες, χωρίς αρκετή ξεκούραση και ασφάλεια. Σιγά-σιγά αγωνίστηκαν για μια πιο δίκαιη ζωή και καλύτερες συνθήκες εργασίας. Σήμερα, η Εργατική Πρωτομαγιά μας θυμίζει πως κάθε άνθρωπος αξίζει σεβασμό, αξιοπρέπεια και ασφάλεια στη δουλειά του.

Μικρό μήνυμα: Κάθε τίμια δουλειά έχει αξία και κάθε άνθρωπος αξίζει σεβασμό.

2η Κυριακή του Μαΐου- Η Ημέρα της Μητέρας είναι μια ξεχωριστή μέρα αγάπης και ευγνωμοσύνης. Τιμούμε τη μητέρα, αλλά και κάθε άνθρωπο που μας φροντίζει με αγάπη, υπομονή και στοργή. Όπως η φύση φροντίζει τη ζωή, έτσι κι η μητρική αγκαλιά μάς δίνει δύναμη να μεγαλώνουμε.

Ποιο ευχαριστώ θα ήθελες να χαρίσεις σήμερα;

Παγκόσμια Ημέρα Οικογένειας - 15 Μαΐου

Η οικογένεια είναι η πρώτη μικρή ομάδα αγάπης στη ζωή μας. Μέσα στην οικογένεια μαθαίνουμε να μοιραζόμαστε, να βοηθούμε, να σεβόμαστε και να νοιαζόμαστε ο ένας για τον άλλο. Κάθε οικογένεια είναι διαφορετική και ξεχωριστή.

Αυτό που έχει σημασία είναι να υπάρχει αγάπη, φροντίδα και σεβασμός.

Μικρό μήνυμα: Η οικογένεια μεγαλώνει με αγάπη, όπως ένα φυτό μεγαλώνει με φροντίδα.

Παγκόσμια Ημέρα της Μέλισσας - 20 Μαΐου

Η μέλισσα είναι μικρή, αλλά κάνει πολύ σπουδαία δουλειά. Καθώς επισκέπτεται τα λουλούδια, βοηθά την επικονίαση και έτσι πολλά φυτά μπορούν να δώσουν καρπούς και σπόρους. Χωρίς τις μέλισσες, η φύση και η τροφή μας θα ήταν πολύ πιο φτωχές.

Τι μπορούμε να κάνουμε;

- φυτεύουμε λουλούδια
- δεν καταστρέφουμε φωλιές
- αποφεύγουμε να πληγώνουμε τα έντομα

Ο Κιού σου ψιθυρίζει: Μια μικρή μέλισσα μπορεί να κρατά μεγάλο κομμάτι

Παγκόσμια Ημέρα Βιοποικιλότητας - 22 Μαΐου

Βιοποικιλότητα σημαίνει η μεγάλη ποικιλία της ζωής στη Γη: φυτά, ζώα, έντομα, 1 μικροί οργανισμοί. Όλα μαζί φτιάχνουν το πολύχρωμο δίκτυο της φύσης. Όταν πι ποτάμι ή μια πεταλούδα, βοηθούμε ολόκληρη τη βιοποικιλότητα.

Μικρή σκέψη: Κάθε μικρό πλάσμα έχει τη θέση του στον κόσμο.

Μικρό αφιέρωμα - Μητέρες στη φύση

Η φροντίδα δεν υπάρχει μόνο στους ανθρώπους. Υπάρχει παντού στη φύση.

Η πεταλούδα αφήνει τα αυγά της πάνω στο σωστό φυτό, ώστε η μικρή κάμπια να βρει τροφή μόλις γεννηθεί. Τα πουλιά φτιάχνουν φωλιές για να προστατεύσουν τα μικρά τους. Πολλά ζώα μένουν κοντά στα μικρά τους, τα ζεσταίνουν, τα ταΐζουν και τα μαθαίνουν να ζουν.

Η φύση μάς δείχνει πως η φροντίδα είναι δύναμη. Δεν είναι κάτι μικρό. Είναι κάτι που βοηθά τη ζωή να συνεχίζεται.

Γι' αυτό, όταν γιορτάζουμε τη μητέρα, μπορούμε να θυμόμαστε πως η αγάπη, η στοργή και η προστασία είναι δώρα πολύτιμα — τόσο στον κόσμο των ανθρώπων όσο και στον κόσμο της φύσης.

Ο Κιού σου ψιθυρίζει:

Η φροντίδα είναι ένας από τους πιο όμορφους τρόπους με τους οποίους η ζωή συνεχίζεται.

Οικογενειακή δραστηριότητα - Το δικό μας στεφάνι του Μάη

Βγες με την οικογένειά σου μια βόλτα στη φύση, στην αυλή, στο χωριό ή στον κήπο. Παρατήρησε προσεκτικά τα λουλούδια και τα φυτά γύρω σου. Αν υπάρχει μέρος όπου επιτρέπεται και χωρίς να καταστρέφεις τη φύση, μάζεψε λίγα μόνο λουλούδια ή φυλλαράκια που δεν είναι σπάνια και δεν ξεριζώνονται. Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε λουλούδια από τον κήπο ή πεσμένα φυτικά υλικά που βρίσκετε στο έδαφος.

Με τη βοήθεια της οικογένειάς σου:

- φτιάξε έναν κύκλο από εύκαμπτα κλαδάκια ή χοντρό σπάγκο
- διάλεξε λουλούδια, φύλλα ή πρασινάδες
- στόλισε το στεφάνι σου με αγάπη και φαντασία
- κρέμασέ το στην πόρτα ή σε μια όμορφη γωνιά του σπιτιού

Σκέψου και συζήτησε:

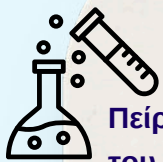
- Ποια χρώματα διάλεξες;
- Ποια λουλούδια ή φύλλα σου άρεσαν περισσότερο;
- Πώς ένιωσες όταν έφτιαχνες το στεφάνι μαζί με την οικογένειά σου;
- Τι σου θυμίζει το στεφάνι του Μάη;

Θυμάμαι πάντα:

- Δεν κόβω πολλά λουλούδια
- Δεν ξεριζώνω φυτά
- Δεν αγγίζω φυτά που δεν γνωρίζω
- Σέβομαι τη φύση και παίρνω μόνο ό,τι πραγματικά χρειάζομαι

Μικρό μήνυμα: Το στεφάνι του Μάη δεν είναι μόνο μια όμορφη κατασκευή. Είναι ένας κύκλος αγάπης για τη φύση, την οικογένεια και τη ζωή.

Λίγη εξερεύνηση

Πείραμα 1: Πώς το σχήμα του λουλουδιού και το «στόμα» του επικοινωνία επηρεάζουν τη συλλογή νέκταρος.

Ηλικία: Ε΄–ΣΤ΄ Δημοτικού

Σκοπός του πειράματος: Να ανακαλύψουμε ότι οι πεταλούδες και άλλα έντομα δεν μπορούν να τραφούν από όλα τα λουλούδια με τον ίδιο τρόπο. Κάθε σώμα και κάθε λουλούδι έχει τον δικό του ρόλο στη φύση.

Υλικά

- 3–4 διαφανή ποτήρια ή χάρτινα κυπελλάκια
- χρωματιστό νερό με λίγη ζάχαρη
- 1 καλαμάκι
- 1 πιπέτα ή σύριγγα χωρίς βελόνα
- 1 κουταλάκι
- 1 μανταλάκι ή λαβίδα
- χαρτονένια «πέταλα» για να στολίσουμε τα ποτήρια σαν διαφορετικά λουλούδια
- ψαλίδι, κόλλα, μαρκαδόροι

Προετοιμασία: Φτιάχνουμε 3–4 «λουλούδια»:

- ένα ρηχό και ανοιχτό
- ένα στενό και βαθύ
- ένα με πέταλα που κλείνουν λίγο την είσοδο
- ένα πολύ μικρό / δύσκολο

Μέσα σε κάθε λουλούδι βάζουμε λίγο “νέκταρ” (νερό με λίγη ζάχαρη).

Βήματα:

1. Τα παιδιά δοκιμάζουν να “πιουν το νέκταρ” από κάθε λουλούδι με διαφορετικό εργαλείο.
2. Κάθε εργαλείο παριστάνει έναν διαφορετικό επισκέπτη της φύσης.
3. Καταγράφουν με ποιο εργαλείο ήταν εύκολο ή δύσκολο να φτάσουν το νέκταρ.
4. Συγκρίνουν: ποιο “λουλούδι” ταιριάζει καλύτερα σε ποιο “στόμα”.

Χρόνος: 20–30 λεπτά

Τι μαθαίνουμε: Τα λουλούδια δεν είναι όλα ίδια και οι επικοινωνιστές δεν τρέφονται όλοι με τον ίδιο τρόπο. Οι πεταλούδες πίνουν νέκταρ με μια μακριά προβοσκίδα, ενώ άλλα έντομα προσεγγίζουν διαφορετικά άνθη. Η ποικιλία των λουλουδιών βοηθά την ποικιλία της ζωής.

Σκέφτομαι σαν επιστήμονας (CER)

Ισχυρισμός: Δεν μπορούν όλοι οι επικοινωνιστές να τραφούν από όλα τα λουλούδια. **Τεκμήρια:** Σε κάποια “λουλούδια” το καλαμάκι έφτανε εύκολα, ενώ το κουταλάκι όχι. **Αιτιολόγηση:** Το σχήμα του λουλουδιού και το εργαλείο συλλογής νέκταρος επηρεάζουν ποιος επικοινωνιστής μπορεί να τραφεί.

Ερώτηση διερεύνησης

Αν λιγοστέψουν τα λουλούδια ή αν μείνουν μόνο λίγα είδη λουλουδιών, ποια έντομα μπορεί να δυσκολευτούν περισσότερο;

Μικρό μυστικό του επιστήμονα

Οι επικοινωνιστές δεν πηγαίνουν στα λουλούδια μόνο επειδή είναι όμορφα. Τα άνθη προσφέρουν “ανταμοιβές”, όπως νέκταρ, και έχουν σχήματα, χρώματα και μυρωδιές που τους προσελκύουν.

Ασφάλεια

- Δεν πίνουμε το υγρό.
- Δεν μοιραζόμαστε τα ίδια εργαλεία στο στόμα.
- Το πείραμα γίνεται μόνο ως προσομοίωση.

Πείραμα 2: Όταν η ζέστη στεγνώνει το τραπέζι της πεταλούδας

Θέμα: Πώς η ζέστη και ο ήλιος μπορούν να μειώσουν γρήγορα το “φαγητό” των επικοινωνιστών.

Ηλικία: Ε΄–ΣΤ΄ Δημοτικού

Σκοπός του πειράματος: Να παρατηρήσουμε πώς η θερμότητα και η έκθεση στον ήλιο επηρεάζουν την ποσότητα υγρού που μένει διαθέσιμη, ώστε να σκεφτούμε τι μπορεί να συμβαίνει στα λουλούδια και στα μικρά πλάσματα της φύσης όταν ο καιρός γίνεται όλο και πιο ζεστός.

Υλικά

- 2 ίδια ρηχά καπάκια ή μικρά πιατάκια
- ίση ποσότητα χρωματισμένου νερού με λίγη ζάχαρη
- 1 μαρκαδόρος
- 1 σύριγγα ή κουταλάκι μέτρησης
- 1 ηλιόλουστο σημείο
- 1 σκιερό ή δροσερό σημείο
- φύλλο παρατήρησης

Βήματα

1. Βάζουμε ακριβώς την ίδια ποσότητα “νέκταρος” στα δύο καπάκια.
2. Το πρώτο τοποθετείται στον ήλιο.
3. Το δεύτερο τοποθετείται σε σκιερό ή πιο δροσερό σημείο.
4. Παρατηρούμε κάθε 10–15 λεπτά για 1 ώρα ή και περισσότερο.
5. Σημειώνουμε σε ποιο καπάκι το υγρό μειώνεται πιο γρήγορα.
6. Στο τέλος συγκρίνουμε πόσο “νέκταρ” έμεινε σε κάθε σημείο.

Χρόνος: 45–60 λεπτά

Τι μαθαίνουμε: Όταν κάνει περισσότερη ζέστη, το υγρό χάνεται πιο γρήγορα από την επιφάνεια. Αυτό μας βοηθά να σκεφτούμε ότι σε πιο ζεστές και ξηρές συνθήκες τα λουλούδια και οι μικροί βιότοποι μπορεί να στεγνώνουν γρηγορότερα, άρα οι πεταλούδες και άλλα έντομα δυσκολεύονται να βρουν ό,τι χρειάζονται. Η έλλειψη επαρκών λουλουδιών και νέκταρος είναι πρόβλημα για τους επικοινωνιστές.

Σκέφτομαι σαν επιστήμονας (CER)

Ισχυρισμός: Η μεγαλύτερη ζέστη μπορεί να μειώνει πιο γρήγορα το διαθέσιμο υγρό για τα μικρά πλάσματα της φύσης. **Τεκμήρια:** Στο καπάκι που ήταν στον ήλιο έμεινε λιγότερο υγρό. **Αιτιολόγηση:** Η θερμότητα βοηθά το νερό να εξατμίζεται πιο γρήγορα.

Ερώτηση διερεύνησης

Αν τα λουλούδια στεγνώνουν πιο γρήγορα, πώς μπορεί να επηρεαστούν οι πεταλούδες, οι μέλισσες και ο κύκλος της ζωής στη φύση;

Μικρό μυστικό του επιστήμονα

Ρέε η κλιματική αλλαγή δεν φαίνεται αμέσως με γυμνό μάτι. Φαίνεται όμως όταν αρχίζουμε να παρατηρούμε τι αλλάζει στο νερό, στα λουλούδια και στα μικρά πλάσματα που εξαρτώνται από αυτά.

Ασφάλεια

- Δεν δοκιμάζουμε το υγρό.
- Δεν αφήνουμε τα σκεύη σε σημείο που μπορεί να χυθούν.
- Δεν αγγίζουμε πολύ ζεστές επιφάνειες.

Παράθυρο στην παράδοση

Τι έκαναν παλιά στην Κύπρο τον Μάιο

Ο Μάιος ήταν για τους ανθρώπους της Κύπρου ένας μήνας γεμάτος λουλούδια, βλάστηση και παλιά έθιμα. Οι άνθρωποι πίστευαν πως ο μήνας αυτός έφερνε δύναμη στη φύση και γι' αυτό έκαναν πράξεις που συμβόλιζαν την υγεία, την καρποφορία και την καλή τύχη.

Από την παραμονή της Πρωτομαγιάς έπλεκαν στεφάνια με λουλούδια και τα κρεμούσαν στις πόρτες των σπιτιών. Σε άλλα μέρη στόλιζαν την είσοδο με ανθισμένα κλαδιά. Με αυτόν τον τρόπο ήθελαν να φέρουν στο σπίτι την ομορφιά της άνοιξης, τη χαρά και την ευλογία της φύσης. Σε κάποιες περιοχές πίστευαν ακόμη πως το στεφάνι προστάτευε το σπίτι από το κακό και τις αρρώστιες. Αργότερα το κρατούσαν και το έκαιγαν στη φωτιά του Αγίου Ιωάννη, σαν πράξη καθαρμού.

Την Πρωτομαγιά συνήθιζαν επίσης να πηγαίνουν στα χωράφια και να παίρνουν δρόσο από τα φυτά και τα σπαρτά. Η πρωινή δροσιά θεωρούνταν σημάδι ζωής, φρεσκάδας και δύναμης της φύσης. Μερικοί μάζευαν και φασκομηλιά για να φτιάξουν αφέψημα, δείχνοντας πόσο δεμένοι ήταν με τα αρωματικά φυτά του τόπου τους.

Ο Μάιος ήταν ακόμη μήνας γεμάτος μαντικά έθιμα. Κορίτσια και γυναίκες ετοίμαζαν παλιά τον κλήδονα, ένα έθιμο με το οποίο προσπαθούσαν να μαντέψουν τη μελλοντική τους τύχη. Έτσι, ο μήνας δεν ήταν μόνο μήνας λουλουδιών, αλλά και μήνας προσμονής και συμβολισμών.

Οι γεωργοί παρατηρούσαν πολύ προσεκτικά τα δέντρα και τις καλλιέργειές τους. Μικρά σημάδια στη φύση τα θεωρούσαν μηνύματα για το αν η χρονιά θα είναι καλή και αν η γη θα δώσει πλούσιους καρπούς.

Παλιά, οι άνθρωποι ζούσαν πολύ κοντά στη φύση. Γι' αυτό και τα έθιμα του Μαΐου είχαν πάντα σχέση με τη βλάστηση, τα λουλούδια, την υγεία, την καρποφορία και την ελπίδα για μια καλή χρονιά.

Μικρό μήνυμα

Ο Μάιος μάς θυμίζει πως στην Κύπρο οι άνθρωποι δεν έβλεπαν τη φύση μόνο σαν τοπίο. Την ένιωθαν σαν κομμάτι της ζωής τους, της πίστης τους και της παράδοσής τους.

Το στεφάνι του Μάη

Στην Κύπρο, από παλιά, οι άνθρωποι καλωσόριζαν τον Μάιο πλέκοντας ένα στεφάνι από λουλούδια και πράσινα φυτά. Το κρεμούσαν στην πόρτα του σπιτιού, για να φέρει υγεία, χαρά, καλοτυχία και ευλογία.

Το στεφάνι του Μάη δεν είναι μόνο ένα όμορφο στολίδι. Είναι ένα σύμβολο της άνοιξης, της βλάστησης και της ζωής που συνεχίζεται. Ο κύκλος του μας θυμίζει πως στη φύση όλα γυρίζουν ξανά και ξανά: ο σπόρος γίνεται φυτό, το φυτό ανθίζει, ο καρπός δίνει νέο σπόρο, και ο κύκλος αρχίζει πάλι από την αρχή.

Έτσι και ο Μάιος στην Κύπρο δεν είναι μόνο μήνας λουλουδιών. Είναι μήνας ζωής, αλλαγής και ελπίδας.

Ο Κιού σου ψιθυρίζει:

Το στεφάνι του Μάη είναι ένας κύκλος γεμάτος φύση, μνήμη και ζωή.

Γιατί το στεφάνι του Μάη είναι κύκλος;

Ο κύκλος είναι ένα σχήμα χωρίς αρχή και τέλος. Γι' αυτό το στεφάνι του Μάη μάς θυμίζει τον κύκλο της ζωής.

Στη φύση όλα προχωρούν με κύκλους:

- το αυγό γίνεται κάμπια, χρυσαλλίδα και πεταλούδα,
- ο σπόρος γίνεται φυτό, άνθος και καρπός,
- ο χειμώνας φεύγει, έρχεται η άνοιξη και η ζωή ξαναρχίζει.

Το στεφάνι μάς δείχνει πως η φύση αλλάζει, αλλά δεν σταματά ποτέ να γεννά νέα ζωή.

Μικρή σκέψη: Τι στη φύση αλλάζει και ξαναρχίζει κάθε χρόνο;

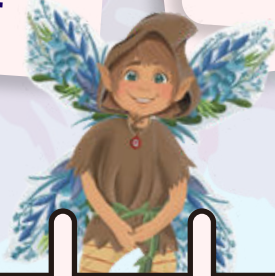

Παροιμίες του Μάη

• Νά σ'εις την ευτζ'ήν μου, τζ'αι τον Μάν να ριάς. Αν και επικρατεί πολλή ζέστη το Μάιο, καταριόμαστε κάποιον να κρυώνει, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να ναι άρρωστος.

• Όμως οι πολλές και δυνατές βροχές μέσα στον Μάιο προκαλούν και ζημιές στα θερισμένα σπαρτά και τις καλοκαιρινές φυτείες, γι' αυτό και η παροιμία: Στον καταραμένον τόπον τζ'αι τον Μάν βρέσ'ει.

• Από 'σ'ει κόρην όμορφη, του Μάρτη εν την δείγνει, μήτε τ' Απρίλλη, με του Μά, μήτε του Πρωτογιούνη. Ο Μάιος συγκαταλέγεται από τους Κυπρίους στους μήνες του έρωτα..

ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Φρέσκα κουκιά σκορδοξιδικιά

Η άνοιξη στο πιάτο μας

Τα φρέσκα κουκιά είναι από εκείνα τα φαγητά που μυρίζουν Μάιο, γη και κυπριακή ύπαιθρο. Όταν η φύση γεμίζει χλωρά χρώματα και οι κήποι ζωντανεύουν, τα κουκιά έρχονται στο τραπέζι μας και θυμίζουν πόσο στενή είναι η σχέση της κυπριακής κουζίνας με την εποχή.

Το σκόρδο και το ξίδι χαρίζουν σε αυτό το φαγητό τη δική του ξεχωριστή νοστιμιά. Η γεύση του είναι απλή, καθαρή και δυνατή, όπως πολλά παραδοσιακά φαγητά του τόπου μας, που φτιάχνονταν με λίγα υλικά αλλά με πολλή φροντίδα.

Τα φρέσκα κουκιά σκορδοξιδικιά δεν είναι μόνο μια παραδοσιακή συνταγή. Είναι και μια μικρή υπενθύμιση πως η άνοιξη στην Κύπρο έμπαινε πάντα και στην κουζίνα του σπιτιού, μαζί με τους καρπούς και τα αρώματα της γης.

Σκάνναρε δίπλα να βρεις τη συνταγή.

Αγρέλια με αυγά

Μια απλή γεύση του τόπου μας

Τα αγρέλια με αυγά είναι ένα φαγητό λιτό, απλό και πολύ αγαπημένο στην κυπριακή παράδοση. Μας θυμίζει την εποχή που οι άνθρωποι γνώριζαν καλά τι τους πρόσφερε η φύση και ήξεραν να το μετατρέπουν σε καθημερινό, σπιτικό φαγητό με γεύση και αξία.

Τα αγρέλια φέρνουν στο πιάτο την αίσθηση της υπαίθρου, ενώ τα αυγά δίνουν ζεστασιά και πληρότητα. Μαζί δημιουργούν ένα γνώριμο κυπριακό πιάτο, που μιλά για απλότητα, οικογένεια και σεβασμό στα εποχικά υλικά.

Αυτό το φαγητό δείχνει πως οι παραδοσιακές γεύσεις της Κύπρου δεν χρειάζονταν πολλά για να είναι ξεχωριστές. Χρειάζονταν τον σωστό χρόνο, τα υλικά της εποχής και τα χέρια που ήξεραν να μαγειρεύουν με αγάπη.

Σκάνναρε δίπλα να βρεις τη συνταγή.

Οι ανοιξιάτικες γεύσεις της Κύπρου δεν γεμίζουν μόνο το τραπέζι μας.

Γεμίζουν το σπίτι με αρώματα, τη μνήμη με εικόνες και την καρδιά με παράδοση.

Ημερολόγιο Φύσης – Μάιος, Μικρές ζωές της άνοιξης

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____ Τοποθεσία: _____

Καιρός

Ήλιος Λίγα σύννεφα Συννεφιά Αέρας Βροχή Θερμοκρασία: _____ °C

Τι παρατήρησα;

Τι είδα;

- 3 φυτά ή λουλούδια που είδα:

1. _____ 2. _____ 3. _____

- 2 μικρές ζωές που είδα γύρω μου: (π.χ. πεταλούδα, μέλισσα, μυρμήγκι, πουλί, κάμπια)

1. _____ 2. _____

Τι άκουσα;

Πουλιά Μέλισσες Αέρα Νερό που τρέχει Σιωπή Άλλο: _____

Τι μύρισα;

Λουλούδια Υγρό χώμα Φύλλα Χόρτα Άρωμα φυτών Άλλο: _____

Μικρή έρευνα

Ένα φυτό ή ένα έντομο που μου έκανε εντύπωση:

Τι χρειάζεται για να ζήσει;

Νερό Ήλιο Λουλούδια Φύλλα Σκιά
 Καθαρό αέρα Ασφαλές μέρος Άλλο: _____

Τι μπορεί να το απειλεί στη φύση;

Πολλή ζέστη Ξηρασία Λιγότερα λουλούδια Λιγότερο νερό Σκουπίδια
 Καταστροφή του τόπου όπου ζει Άλλο: _____

Σκέφτομαι και γράφω

Αν μια πεταλούδα μπορούσε να μου μιλήσει, θα μου έλεγε:

Εγώ θα της απαντούσα:

Το μήνυμά μου για τη φύση του Μαΐου:

Το δικό μου μικρό βήμα - Αυτόν τον μήνα μπορώ να βοηθήσω τον κύκλο της ζωής αν:

Μήνυμα φύλακα της φύσης

Η φύση του Μαΐου είναι γεμάτη μικρές ζωές. Λουλούδια, έντομα, φύλλα, σπόροι και πεταλούδες μάς θυμίζουν πως όλα στη φύση μεγαλώνουν, αλλάζουν και συνδέονται μεταξύ τους. Η φροντίδα προς τη φύση είναι φροντίδα προς τη ζωή.

Αναστοχασμός Μαΐου

«Ο κύκλος της ζωής, της αλλαγής και της φροντίδας»

Αναλογίζομαι...

- Τι έμαθα αυτό τον μήνα για την πεταλούδα και τον κύκλο ζωής της;
- Τι χρειάζονται τα φυτά, τα έντομα και τα μικρά πλάσματα για να ζήσουν;
- Πώς συνδέονται μεταξύ τους τα λουλούδια, οι πεταλούδες, οι μέλισσες και το νερό;
- Τι σημαίνει ότι στη φύση όλα αλλάζουν, μεγαλώνουν και μεταμορφώνονται;
- Πώς μπορεί η κλιματική αλλαγή να επηρεάσει τον κύκλο της ζωής στη φύση;

Συνδέω με τη ζωή & την καρδιά

- Ο Μάιος μου έδειξε πως ακόμη και οι πιο μικρές ζωές έχουν μεγάλη αξία.
- Έμαθα πως κάθε στάδιο στη φύση είναι σημαντικό.
- Κατάλαβα πως τίποτα δεν μεγαλώνει χωρίς χρόνο, φροντίδα και υπομονή.
- Σκέφτηκα πως κι εγώ αλλάζω, μαθαίνω και ανοίγω σιγά-σιγά τα δικά μου φτερά.
- Ένιωσα πως όταν προστατεύω τη φύση, βοηθώ τη ζωή να συνεχίζεται.

Δράση (το δικό μου μικρό βήμα)

- Ποιο μικρό βήμα μπορώ να κάνω για να βοηθήσω τις μικρές ζωές της φύσης;
- Τι μπορώ να προσέχω περισσότερο όταν βρίσκομαι κοντά σε λουλούδια, φυτά και έντομα;
- Πώς μπορώ να δείχνω σεβασμό στον κύκλο της ζωής γύρω μου;

Κουτί γνώσης: Μάιος (μεταμόρφωση & ζωή)

Ο Μάιος μάς δείχνει πως στη φύση όλα συνδέονται. Ένα λουλούδι βοηθά μια πεταλούδα. Ένα φυτό στηρίζει μια κάμπια. Το νερό δίνει ζωή στη γη. Και η φροντίδα του ανθρώπου μπορεί να βοηθήσει όλον αυτόν τον κύκλο να συνεχιστεί.

Υπόσχεση φύλακα – Απλώνω τα φτερά μου

«Όταν φροντίζω τη φύση, βοηθώ τη ζωή να συνεχιστεί.»

Μικρέ μου φύλακα, ο Μάιος σου έδειξε πως η αλλαγή δεν είναι κάτι που πρέπει να φοβόμαστε. Στη φύση η αλλαγή γίνεται θαύμα: από αυγό σε κάμπια, από χρυσαλλίδα σε πεταλούδα, από σπόρο σε φυτό. Έτσι κι εσύ, μέσα από τη γνώση, τη φροντίδα και την υπομονή, μπορείς να μεγαλώνεις και να ανοίγεις τα δικά σου φτερά.

Υπόσχομαι να:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Μικρή φράση-σφραγίδα μήνα (σαν «υπογραφή»)

«Κάθε μικρή ζωή έχει αξία... κι εγώ μαθαίνω να την προστατεύω.»

Ομαδική Δραστηριότητα - Ανοίγω τα φτερά μου

Ο Κιού κάθετα κοντά σας και σας ψιθυρίζει ένα μικρό μυστικό της φύσης:

Καμιά πεταλούδα δεν γεννιέται έτοιμη να πετάξει. Ξεκινά από κάτι πολύ μικρό. Μεγαλώνει σιγά-σιγά, αλλάζει, περιμένει, προσπαθεί και μια μέρα ανοίγει τα φτερά της. Έτσι συμβαίνει πολλές φορές και στη ζωή. Κάθε όμορφο πράγμα ξεκινά μικρό. Ένα όνειρο, μια προσπάθεια, ένας στόχος, μια αλλαγή μέσα μας. Με υπομονή, επιμονή και προσπάθεια, μπορούμε κι εμείς να μεγαλώνουμε, να μαθαίνουμε, να αλλάζουμε και να προχωρούμε. Η πεταλούδα μάς θυμίζει πως κάθε στάδιο έχει αξία. Και όταν κάτι δεν φαίνεται ακόμη έτοιμο, αυτό δεν σημαίνει πως δεν μεγαλώνει. Μερικές από τις πιο σημαντικές αλλαγές γίνονται σιωπηλά, ώσπου μια μέρα να ανοίξουν φτερά.

Συζητούμε μαζί: Σκεφτόμαστε και μοιραζόμαστε στην ομάδα:

- Τι ξεκινά στη ζωή μας από κάτι πολύ μικρό;
- Τι χρειάζεται υπομονή για να μεγαλώσει;
- Ποια δυσκολία με βοηθά να γίνω πιο δυνατός/ή;
- Ποιο «φτερό» θα ήθελα να ανοίξω εγώ φέτος;

Ο καθένας λέει ή γράφει μία μικρή σκέψη:

«Μέσα μου μεγαλώνει...» «Με προσπάθεια μπορώ να...» «Το δικό μου φτερό είναι...»

Δημιουργική Ομαδική Κατασκευή - Η Πεταλούδα της Μεταμόρφωσης

Φτιάχνουμε όλοι μαζί μια μεγάλη πεταλούδα της τάξης, θα μας θυμίζει πως κάθε παιδί μεγαλώνει, αλλάζει και ανοίγει τα δικά του φτερά.

Υλικά

- μεγάλο χαρτόνι ή κανσόν
- χρωματιστά χαρτιά
- ψαλίδια
- κόλλες
- μαρκαδόροι ή ξυλομπογιές
- μικρά χαρτάκια σε σχήμα φτερού ή λέπι
- προαιρετικά: γκοφρέ χαρτί, κορδέλες,τέμπερες, φυσικά υλικά

Πώς την φτιάχνουμε

1. Σχεδιάζουμε σε μεγάλο χαρτόνι το σώμα και τα μεγάλα φτερά μιας πεταλούδας.
2. Κάθε παιδί παίρνει ένα μικρό χαρτάκι σε σχήμα φτερού ή λέπι.
3. Πάνω σε αυτό γράφει μία λέξη ή μία μικρή φράση που δείχνει κάτι που μεγαλώνει μέσα του.
4. Διακοσμεί το κομμάτι του με χρώματα και σχέδια.
5. Κολλάμε όλα τα κομμάτια πάνω στα φτερά της μεγάλης πεταλούδας.
6. Δίνουμε στην κατασκευή μας έναν τίτλο: Η Πεταλούδα της Μεταμόρφωσης ή Ανοίγω τα φτερά μου

Μπορούμε να γράψουμε λέξεις όπως:

θάρος, υπομονή, καλοσύνη, δύναμη, ελπίδα, πίστη, φιλία, όνειρο, προσπάθεια

ή μικρές φράσεις όπως: «Προσπαθώ περισσότερο» «Μαθαίνω να πιστεύω στον εαυτό μου» «Ανοίγω τα φτερά μου»

Πρόεκταση της δραστηριότητας

Από το μικρό στο θαύμα

Αν θέλουμε, μπορούμε να χωρίσουμε την κατασκευή μας σε τέσσερα μέρη, εμπνευσμένα από τον κύκλο ζωής της πεταλούδας:

Αυγό - Μια αρχή ή ένα όνειρο Γράφουμε κάτι μικρό που ξεκινά μέσα μας.

Κάμπια - Προσπάθεια και επιμονή Γράφουμε τι χρειάζεται για να μεγαλώσουμε και να προχωρήσουμε.

Χρυσαλλίδα - Αλλαγή και υπομονή Γράφουμε κάτι που αλλάζει μέσα μας, ακόμη κι αν δεν φαίνεται αμέσως.

Πεταλούδα - Εξέλιξη και άνοιγμα φτερών Γράφουμε τι θα θέλαμε να γίνουμε, να καταφέρουμε ή να προσφέρουμε.

Έτσι, η κατασκευή μας γίνεται όχι μόνο όμορφη, αλλά και γεμάτη νόημα.

Ο Κιού σου ψιθυρίζει:

«Κάθε όμορφο πράγμα στη ζωή ξεκινά μικρό. Με υπομονή, προσπάθεια και πίστη, μπορεί να μεγαλώσει, να αλλάξει και να ανοίξει φτερά.»

Κλείσιμο

Κοιτάζουμε όλοι μαζί την πεταλούδα που φτιάξαμε και θυμόμαστε:

Όπως η πεταλούδα περνά στάδια για να φτάσει να πετάξει, έτσι κι εμείς μεγαλώνουμε λίγο λίγο, ώσπου να ανοίξουμε τα δικά μας φτερά.

Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

https://flora-of-cyprus.eu/cdm_dataportal/taxon/ff7f4c2d-6109-41bf-a7d4-d7f7b848cae1#:~:text=Mentha%20aquatica%20%20C2%B7%20Primary%20tabs%20%20C2%B7%20Mentha,Chromosome%20numbers%20%20C2%B7%20Distribution%20%20C2%B7%20Altitudinal%20range. <https://savvastryfonosplants.com/menta-aquatica/#:~:text=%CE%A3%CF%80%CE%AC%CE%BD%CE%B9%CE%BF%20%CE%B9%CE%B8%CE%B1%CE%B3%CE%B5%CE%BD%CE%AD%CF%82%20%CF%86%CF%85%CF%84%CF%8C%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%9A%CF%8D%CF%80%CF%81%CE%BF%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9,%CF%84%CE%BF%CF%85%20%CE%9A%CF%8C%CE%BA%CE%BA%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%85%20%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%AF%CE%BF%CF%85%20%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CF%89%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CF%83%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%AC%CF%82%20%CF%84%CE%BF%CF%85.&text=%CE%91%CF%80%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AC%CF%84%CE%B1%CE%B9%20%CF%83%CE%B5%20%CF%85%CE%B3%CF%81%CE%AC%20%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%B7%20%CF%83%CF%84%CE%BF%20%CE%BB%CE%B9%CE%B2%CE%AC%CE%B4%CE%B9%20%CE%A6%CE%B1%CF%83%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%AF%CE%BF%CF%85%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9> <https://www.polignosi.com/cgibin/hweb?-A=9024&-V=limmata>
<https://savvastryfonosplants.com/mentha-longifolia-subsp-cyprica/>
<https://www.polignosi.com/cgibin/hweb?-A=5183&-V=limmata>
<https://savvastryfonosplants.com/phlomis-cypria-ssp-cypria/>
<https://www.cypruspost.post/el/butterflies> <https://studyfinder.studycyprus.eu/JobDetails?info=127> <https://el.mytroodos.com/koilada-soleas/> <https://www.polignosi.com/cgibin/hweb?-A=9763&-V=limmata>

Σχέδιο του μήνα!

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις

Σημειώσεις